

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ผลกระทบของนโยบายโครงการขนาดใหญ่ที่มีต่อ
ท้องถิ่น ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จาก พ.ศ.
2544 - 2554

ผู้เขียน

นายศราวุธ กองเขียว

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.วรรณภา ติระศิริ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นโยบายท้องถิ่น และโครงการขนาดใหญ่ (Megaproject) ของรัฐบาลที่ดำเนินการในเขตตำบลแม่เหียะ ช่วงพ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2554 (ก่อนรัฐบาลยิ่งลักษณ์) โดยวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการขนาดใหญ่ที่มีต่อท้องถิ่น ตลอดจน ภูมิกริยา และศักยภาพของท้องถิ่น ต่อนโยบายและโครงการพัฒนาเหล่านั้น เพื่อหาบทเรียน และแนวทางการกำหนดนโยบายท้องถิ่นของรัฐ และแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่น

ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2544 – 2554 มีโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้นในตำบลแม่เหียะ หลายโครงการได้แก่ โครงการพืชสวนโลกราชพฤกษ์ 2549 โครงการเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี โครงการจัดสร้างถนนวงแหวนด้านตะวันตกทางดง – มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โครงการต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อตำบลทั้งด้านบวกและด้านลบ

ผลกระทบด้านบวกที่มีต่อชุมชน ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มองว่า ทำให้ระบบเศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากความเจริญที่เกิดขึ้น ได้นำสินค้าของชุมชนมาขายให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้เทศบาลยังมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษี ห้างร้าน หมู่บ้านจัดสรร และธุรกิจอื่น ๆ ภายในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้มีรายได้นำกลับมาพัฒนาในตำบลที่มากขึ้นตามด้วย นอกจากนี้การก่อสร้างถนนวงแหวนรอบกลางยังทำให้การเดินทางสะดวก รวดเร็วมากขึ้น

ผลกระทบด้านลบที่มีต่อชุมชน มีหลากหลายปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ถูกทำลาย ไม่สามารถเข้าไปหาของป่าได้ดั้งเดิม ปัญหาการแย่งชิงน้ำระหว่างโครงการขนาดใหญ่กับประชาชนดั้งเดิม ปัญหาขยะและน้ำเสียที่เกิดจากโครงการที่เทศบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มที่ ภาระหนักตกอยู่กับชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงที่ต้องช่วยเหลือตนเอง ความเจริญเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้ลักษณะสังคม และวัฒนธรรมในชุมชนแบบเดิมถูกกลืนเลือน ชาวบ้านในชุมชนมีการแบ่งแยก แบ่งฝ่ายกันอย่างชัดเจน การเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เข้ามาครอบงำชุมชนมากเกินไป ชาวบ้านขาดความสามัคคี ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน คิดถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม นอกจากนี้หมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นมากมายทำให้มีประชากรแฝงทั้งพม่า ไทยใหญ่เข้ามาอาศัยในตำบลเพื่อเป็นกรรมกรในโครงการหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ ส่งผลต่อความปลอดภัยของประชาชนในตำบล

ผลการศึกษาเสนอแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากโครงการขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นอนาคตต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาตำบล เพื่อที่จะสามารถพัฒนาตำบลได้อย่างยั่งยืนต่อไป

Independent Study Title	The Impacts of Megaproject Policy on Mae Hia Sub-district, Mueang Chiang Mai District Local Area from B.E. 2544-2554
Author	Mr. Saravut Kongkaew
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Wannapa Leerasiri

ABSTRACT

This research study aims to study and analyze government's megaprojects implemented in Mae Hea District from B.E. 2544-2554 (Pre-Yingluck administration). This study intends to analyze the effects of these megaprojects on local area, reactions of the local, and capacity of local community to handle megaprojects and development programs. The study also aims to synthesize the lesson learned and to give policy recommendation that will lead to local empowerment.

From B.E. 2544-2554, there were several megaprojects implemented in Mae Hea area, which are Royal Flora Rachaphruk 2549, Chiang Mai Night Safari, Western ring-road Hangdong-Chiang Mai University. These projects undoubtedly affect way of life of the local people, both in a positive and negative way.

On the positive side, local people find that these megaprojects help stipulate local economy in a rapid way, and give local people better quality of lives as a reason of economic growth. For example, they can sell their local products to tourists. Concerning local administration, the Municipality can collect more taxes from department stores, companies, residence, etc. that located in the area. In turn, these taxes money has been return to the community in the form of development projects. Another benefit from megaproject is transportation, Western ring road help makes commuting easier and also help alleviate problem of traffic congestion significantly.

The negative effects that megaprojects have on the local community are wide, from deforestation to alteration of way of lives of the people who depend on collecting wild animals and plants for living, problem concerning water allocation between megaprojects and the villagers, problems of ineffective management of wastes and wastes water. Moreover, the municipality could not effectively solved these problems, thus the works are up to the villagers to help themselves. Rapid growth also changed traditional culture and society. Traditions have been forgotten. The people are divided into groups of different profit orientations. Politics, both local and national, dominate local people, resulted in de-harmonization of the peoples. Generosity and collective goods have been replaced by personal interests. Moreover, the contrition of new residential villages also raises concerns among local villager, especially safety issues due to the emigration of migrant workers in these construction sites.

Research findings show that in order to cope with problems from megaprojects, participation of local people is strongly recommended in order to take part in directing development policy of the municipality.